

י.א.א. קורצ'אק
ישראל תפרא קורצ'אק

אחרי שנים

מאת: יאנוש קורצ'אק, כתבים כרך ה', עמ' 304-307
תרגום: אורי אורלב

אה, כמה יפה שפאת, אדוני. אם כן, אינך כועס עלי כלל? ... גם לא קצת? ואני כל כך חששתי...

הגברת היפה השליכה את עצמה ברשול על הספה.

- שב בבקשה, אדון סטפן. בכלל לא השתנית... בכלל לא... ואני?

- את יפה ממש כמו שהיית, גברתי.

- אה, גם הקול שלך לא השתנה. אותו הקול הצלול, החולמני. תמשיך לדבר, בבקשה. תשמיע לי את השיר, אתה יודע איזה...

סמך כסה את פניו החורים של סטפן.

- גברת מריה, פתח בעצב – תסבירי לי בבקשה למה כתבת לי את המכתב, מדוע קראת לי לבוא אליך?

- הו, איך אני יכולה להסביר? אתה מבין, אנחנו, הנשים, אנחנו עצבניות, יש לנו שגעונות פתאומיים. ראיתי אותך בשדרות (העמדת פנים שאינך רואה אותי). הלכת עם אשתך ועם הילדים... אתה רואה, התעניינתי בך: אני יודעת שאתה נשוי, שיש לך שלושה ילדים מקסימים, שאתה פקיד, ששכחת אותי לגמרי, אני יודעת הכל. ובכן, אדון סטפן, חשבתי באותו רגע שאולי אתה באמת מאשר ורציתי לשמע אשור לךך מפיד... האמן לי, חשבתי עליך לעתים קרובות והיו לי יסורי מצפון, מפני ש... מפני שלא נהגתי אז בהגינות. אבל אתה מבין: הייתי בת שבע-עשרה, בת מפנקת, יחידה להורים עשירים, ואתה היית סטודנט שנה שלישית, מאהב – במדים מהוהים. שפטת אותי בחמרה יתרה, אדון סטפן... היום כבר לא מרשימים אותי אותם אדונים במקטונים השחרים, נעלי לכה, בכפפות לבנות, אותם אדונים אלגנטים המדברים אנגלית רהוטה, הקוראים רומנים צרפתיים, המשוחררים בחפזיות ושופעים הומור. אתה לא ידעת להשתחוו, לא ידעת להסתפל כמוהם, לא לאחו כמוהם ביד המושטת בשעת פגישה. אדוני, היית אידאליסט אציל נפש, עולה מאה מונים על כל האחרים, אהבת אותי באמת, בחם, השתדלת לעורר בי מחשבה, להעיר את נשמתו – אני יודעת כל זאת היום, אבל אז היית בעיני מורה פרטי מהגן, מחזיק קצת ולא יותר... לא רק חסרת נסיון הייתי אז, אלא גם גלדיתית ויהירה. וכך, כאשר האשמת אותי בפאטימיות ובחוסר רגש, כעסתי, אמרתי לך הרבה מלים חריפות ומיד הצטערתי על כך. רציתי לחזור בי, אבל ברחתי, נפגעת... האם אתה סולח לי? אני מבקשת את סליחתך, מבקשת מאוד.

היא הושיטה לו את ידה ולא הרפתה מכף ידו.

- אינני מאשרת, ואתה? ... מדוע אינך עונה? כן או לא? למה אינך עונה? אולי אינך סומך עלי?

- האם עלי להיות כן כמוך, גברתי?

- אני מבקשת מאוד.

- ובכן: אז, זאת אומרת לפני ארבע – עשרה שנה, התנהגת בדיוק כמו שהייתה מתנהגת כל נערה נחפזה ומפנקת אל המורה הפרטי שלך "במעיל מהוה", החובש בובע ישר ובלוי, המאהב בה עד פלות נשמתו. אני נהגתי בדיוק כמו שהיך נוהג כל צעיר שחנה אהבה נכזבת: עזבתי את האוניברסיטה, שבוע שלם התחלכתי עם רעל בכיסי, ביום נשואיך טילתי לארץ הנהר, אחר כך התקבלתי כמונה פרטי בבית אחזה. נסעתי לכפר, אחרי שלוש שנים קבלתי משרה, התאהבתי שנית, כבר לא בבת עשירים יחידה, אלא בנערה צנועה ועניה – תוהמה, התחתנתי וגיש לי שלושה ילדים "מקסימים" כפי שאת אומרת, גברתי. כך שאין מקום לשום טענות חדירות. את גברת "עצבנית" המרבה להתרוצץ בכפרות, ואני – פקיד צנוע. שנינו שכחנו כבר מזמן, אני את השירים שדלקמתי באזניך בקול "חולמני", ואת, גברתי...

- כן, שכחת אדוני, אני מאמינה.

- ואת לא?

- אתה מתפלל, נכון? ובכל זאת ככה זה.

- האם אני רשאי להיות כן עד הסוף, גברת מריה?

- בבקשה, דבר.

- את מתבטלת זמים שלמים, אני עובד; אין לך שום דאגות, לי יש דאגות רבות; את לא אוהבת אף אחד, אני אוהב את אלה שאני קשור אליהם; את משתעממת, לי אין זמן להשתעמם. את בקשת להשתעשע בי עוד פעם

אחת, בלי לחשב על כך שהשעשוע הזה שוב יכול לאמלל מספר אנשים; אבל אני, גברתי, חכם מכדי להתפתות בידי – פית-לער...

- גש לך דמעות בעיניך, גברת מריה, אני גורם לך אי-נעימות בדברי, אך מחובתי לומר לך את האמת, ולשחק עוד פעם אחת את תפקיד המורה הפרטי המהגן והמפחית קצת.

- אתה אומר שאני מתבטלת, ומה אני צריכה לעשות?

- כן, מי ששואל את השאלה הזאת סימן שאין לו כל פונה להתחיל במשהו. עלי להפריד ממך, גברת מריה. אני מקנה ששוב לא אקבל ממך שום מכתב. ואת זה אני מחזיר לך.

סטפן קד קדה ונצא במהירות, כמעט ברח ממעונה של גברת מריה. הוא צעד ברחוב בצעדים מהירים בכוון השדרות. ספן בידו לכרכרה, בקש לקחתו ללונדון. לנה אותו נוחם חדרה הפרטי של גברת מריה. עדין חש את מגעה הרך והעדין של כף גדה; עדין הציצו בפניו עיניה השחרות; עדין ראה את שערה השחר, המשיי, המבהיק. ראשו היה סחרחר והוא חש בצדעיו את פעימת הדפוק.

"כמה שהיא יפה!"

הקסם הלך בעקבותיו במשך זמן מה ולא התפוג בגלל המרחק.

עצי הפארק התלחשו חרש. הוא נצא מן הכרכרה ונכנס לשדרה צדדית. ההליכה הרגיעה את עצביו.

אחרי טיול של מחצית השעה כבר שלט בעצמו לגמרי, וכשחזר הביתה, באשר נשק לאשתו שקבלה את פניו, חשב על ה"אחרת", אבל בלי כל התרגשות.

"כמה תועלת היו יכולות להביא היפות והעשירות האלה, אלו היה להן לב".

אחרי צאתו של סטפן שכבה גברת מריה עוד זמן רב על הספה בחדרה הפרטי הריחני.

לבסוף קמה, התמתחה, פהקה, צלצלה להזעיק את החדרנית, הורתה לרתם את הסוסיים לכרכרה ולהביא לה את שמלת הטיולים.

היא נעצרה ליד הראי, הרימה את זרועותיה מאחורי ראשה וחשבה:

"סתם אחד, פ-ק-י-ד-ו-ן! כמה שהוא השתנה".